

BEZPEČNOSTNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Terminologický slovník krízového riadenia

a zásady jeho používania

Bratislava 2017

Obsah

Úvod.....	5
1. Zásady používania terminologického slovníka.....	5
1.1 Poslanie	5
1.2 Obsah a rozsah	5
1.3 Medzirezortná terminologická komisia.....	5
1.4 Zmeny.....	6
1.5 Publikovanie.....	6
1.6 Záväznosť slovníka	6
2. Terminologický slovník krízového riadenia	7
AGRESIA.....	7
AKTÍVUM.....	7
ANALÝZA RIZÍK.....	7
ASYMETRICKÁ HROZBA.....	7
BEZPEČNOSTNÁ UDALOSŤ	7
BEZPEČNOSTNÝ INCIDENT	7
BEZPEČNOSŤ.....	8
BEZPEČNOSŤ ŠTÁTU.....	8
BEZPEČNOSTNÁ POLITIKA	8
BEZPEČNOSTNÁ POLITIKA ŠTÁTU	8
BEZPEČNOSTNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY	8
BEZPEČNOSTNÝ SYSTÉM ŠTÁTU	9
CIVILNÁ OCHRANA.....	9
CIVILNÉ NÚDZOVÉ PLÁNOVANIE.....	9
ĎALŠÍ DÔLEŽITÝ OBJEKT	9
EKONOMICKÁ BEZPEČNOSŤ	10
ENERGETICKÁ BEZPEČNOSŤ.....	10
ENVIROMENTÁLNA BEZPEČNOSŤ	10
EVAKUÁCIA	10
HAVÁRIA	10
HLAVNÉ MIESTO RIADENIA	11
HLAVNÉ MIESTO RIADENIA OBRANY ŠTÁTU	11
HMOTNÉ REZERVY	11
HOSPODÁRSKA MOBILIZÁCIA	11
HROZBA	11
HUMANITÁRNA KRÍZA	12
HYBRIDNÁ HROZBA	12
INFORMAČNÁ BEZPEČNOSŤ.....	12
INFORMAČNE PROSTREDIE	12
INFORMAČNÁ VOJNA	12
INFRAŠTRUKTÚRA	12
INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM.....	13
JADROVÁ BEZPEČNOSŤ	13
JEDNOTKA CIVILNEJ OCHRANY.....	13
KATASTROFA	13
KATEGORIZÁCIA ÚZEMIA.....	13
KONFLIKT ZÁUJMOV.....	13
KRITICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	14
KRÍZA.....	14
KRÍZOVÁ EKONOMIKA	14

KRÍZOVÁ SITUÁCIA	14
KRÍZOVÁ SITUÁCIA NEVOJENSKÉHO CHARAKTERU	15
KRÍZOVÁ SITUÁCIA VOJENSKÉHO CHARAKTERU	15
KRÍZOVÁ SITUÁCIA V PLYNÁRENSTVE	15
KRÍZOVÉ DOPRAVNÉ ZABEZPEČENIE	15
KRÍZOVÉ FINANČNÉ ZABEZPEČENIE	15
KRÍZOVÉ PLÁNOVANIE.....	16
KRÍZOVÉ SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE	16
KRÍZOVÉ STAVEBNÉ A SANAČNÉ ČINNOSTI.....	16
KRÍZOVÉ UBYTOVANIE	16
KRÍZOVÉ VETERINÁRNE ZABEZPEČENIE	16
KRÍZOVÉ ZÁSOBOVANIE	17
KRÍZOVÉ ZDRAVOTNÍCKE ZABEZPEČENIE	17
KRÍZOVÝ INFORMAČNÝ SYSTÉM	17
KRÍZOVÝ JAV.....	17
KRÍZOVÝ MANAŽÉR	17
KRÍZOVÝ MANAŽMENT	18
KRÍZOVÝ PLÁN	18
KRÍZOVÝ PLÁN HOSPODÁRSKEJ MOBILIZÁCIE.....	18
KRÍZOVÝ SCENÁR	19
KRÍZOVÝ STAV	19
KRÍZOVÝ ŠTÁB.....	19
KYBERNETICKÁ BEZPEČNOSŤ	19
KYBERNETICKÁ HROZBA	19
KYBERNETICKÝ PRIESTOR.....	20
KYBERNETICKÝ ÚTOK.....	20
MIER.....	20
MIGRÁCIA OBYVATELSTVA.....	20
MIMORIADNA SITUÁCIA	20
MIMORIADNA UDALOSŤ	20
MIMORIADNE REGULAČNÉ OPATRENIA.....	21
MIMORIADNY STAV.....	21
MOBILIZÁCIA	21
MOBILIZÁCIA OZBROJENÝCH SÍL.....	21
MOBILIZAČNÉ REZERVY	21
NEBEZPEČNÉ LÁTKY	22
NEBEZPEČENSTVO	22
NÚDZA.....	22
NÚDZOVÝ STAV.....	22
NÚDZOVÉ ZÁSoby ROPY A ROPNÝCH VÝROBKOV	23
OBJEKT OSOBITNEJ DÔLEŽITOSTI.....	23
OBRANA	23
OBRANA ŠTÁTU	23
OBRANNÉ PLÁNOVANIE.....	23
ODBERNÉ OPRAVNENIE	24
ODOLNOSŤ	24
OHROZENIE	24
OCHRANA	24
OCHRANNÉ STAVBY	24
OZBROJENÉ SILY	24

OZBROJENÉ ZBORY	25
POHOTOVOSTNÉ ZÁSoby	25
POTRAVINOVÁ BEZPEČNOSŤ	25
PRACOVNÁ POVINNOSŤ	26
PRESÍDLLENIE UTEČENCov	26
RELOKÁCIA UTEČENCov	26
RIZIKO	26
ROPNÁ BEZPEČNOSŤ ŠTÁTU	26
SEBAOCHRANA	27
SPRAVODAJSKÁ SLUŽBA	27
STAV NÚDZE V ELEKTROENERGETIKE	27
STAV NÚDZE V TEPELNEJ ENERGETIKE	27
STRATEGICKÁ KOMUNIKÁCIA	27
SUBJEKT HOSPODÁRSKEJ MOBILIZÁCIE	27
SYSTÉM OBRANY ŠTÁTU	28
ŠTÁTNE HMOTNÉ REZERVY	28
TIESEŇ	28
UCHOVANIE VYROBNÝCH SCHOPNOSTÍ	28
UKRYTIE	28
URČENÝ ŽIVOTNE DÔLEŽITÝ TOVAR	29
VAROVANIE	29
VECNÉ PLNENIE	29
VECNÝ PROSTRIEDOK	29
VEREJNÝ PORIADOK	29
VNÚTORNÁ BEZPEČNOSŤ ŠTÁTU	30
VOJNA	30
VOJNOVÝ STAV	30
VONKAJŠIA BEZPEČNOSŤ ŠTÁTU	30
VÝNIMOČNÝ STAV	31
VYPOVEDANIE VOJNY	31
VYROZUMENIE	31
VÝZVA	32
ZÁLOŽNÉ MIESTO RIADENIA	32
ZARIADENIA CO	32
ZÁSAH	32
ZRANITEĽNOSŤ	32
ŽIVELNÁ POHROMA	33
ŽIVOTNE DÔLEŽITÉ ZDROJE	33

ÚVOD

Nové postavenie Slovenskej republiky v štruktúrach EÚ a NATO, ako aj zmeny bezpečnostného prostredia so sebou prinášajú potrebu novelizácie, resp. tvorby nových strategických, koncepčných a plánovacích dokumentov a následne aj úpravy právnych noriem. Tento proces bude vyžadovať implementáciu celého radu nových odborných termínov a ich správny preklad z anglického jazyka. V tejto súvislosti sa vytvára priestor aj na odstránenie disharmónie súčasne platných dokumentov a právnych noriem, ktorá je zväčša spôsobená nejednotným výkladom termínov a tým, že dodnes neexistuje oficiálny terminologický slovník v danej oblasti.

S cieľom zjednotiť výklad odborných termínov a ustáliť odbornú terminológiu sa vedeckej a odbornej verejnosti predkladá Terminologický slovník krízového riadenia, ktorý spracoval odborný kolektív spracovateľov Fakulty špeciálneho inžinierstva Žilinskej univerzity v súčinnosti s Kanceláriou Bezpečnostnej rady SR, Ministerstvom hospodárstva SR, ostatnými ministerstvami a ústrednými orgánmi štátnej správy.

1. Zásady používania terminologického slovníka

1.1 Poslanie

Terminologický slovník vytvára spracovateľom strategických, koncepčných a plánovacích dokumentov a právnych noriem, vedeckým a vzdelávacím inštitúciám podmienky na zjednotenie výkladu termínov a prekladu anglických výrazov do slovenského jazyka a podmienky na ustálenie zásad používania termínov v oblasti bezpečnosti štátu a krízového riadenia v podmienkach SR.

1.2 Obsah a rozsah

Slovník obsahuje výber kľúčových a najčastejšie používaných termínov z jednotlivých oblastí bezpečnosti štátu a krízového riadenia v strategických, koncepčných a plánovacích dokumentoch a v právnych normách s dosahom na viaceré rezorty štátnej správy. Východiskový rozsah slovníka určovala odborná medzirezortná komisia za účasti predstaviteľov vedeckých a vzdelávacích inštitúcií. Je otvoreným dokumentom a so súhlasom medzirezortnej terminologickej komisie sa môže meniť podľa potrieb a určených zásad.

Vybrané termíny sú usporiadané v abecednom poradí. Každé heslo obsahuje:

- termín alebo názov v slovenčine,
- ekvivalent v anglickom jazyku,
- definíciu termínu alebo názvu,
- výskyt termínu alebo názvu v súčasne platných dokumentoch a právnych predpisoch,
- a návrhy opatrení a odporúčaní, ako s termínom nakladať v budúcnosti.

1.3 Medzirezortná terminologická komisia

V zmysle uznesenia vlády SR č. 399/1997 a v súlade s čl. 5 Rokovacieho poriadku Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky sa zriaďuje medzirezortná terminologická komisia ako odborná pracovná skupina Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky.

Je zložená z odborníkov v oblasti bezpečnosti a krízového manažmentu a z jazykovedcov.

Predsedom komisie je riaditeľ Kancelárie Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky. Vo svojej činnosti sa riadi dokumentom Pôsobnosť a úlohy medzirezortnej terminologickej komisie Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky, ktorý schvaľuje Bezpečnostná rada Slovenskej republiky.

Komisia v rámci svojej pôsobnosti najmä

- a) uplatňuje zásady na ustáľovanie, úpravu a používanie odborných termínov,
- b) podáva odborné stanoviská, vysvetlenia a správy o terminologických otázkach rezortným a mimorezortným orgánom, organizáciám, inštitúciám, právnickým osobám a fyzickým osobám,
- c) rieši otázky spojené s určovaním zásad ustáľovania, úpravy a používania odbornej terminológie v slovenskom jazyku,
- d) zabezpečuje publikovanie štandardizovaných odborných termínov,
- e) spolupracuje s odbornými jazykovednými pracoviskami, najmä s Jazykovedným ústavom E. Štúra SAV ako odborným vedeckým pracoviskom s kodifikačnou pôsobnosťou v oblasti jazyka, a s inými terminologickými komisiami.

1.4 Zmeny

Zmeny v slovníku posudzuje a schvaľuje medzirezortná terminologická komisia. Požiadavky na zmeny v terminológii (zaradenie nového, úprava existujúceho alebo vyradenie nepotrebného termínu) uplatňujú predkladatelia písomne prostredníctvom Kancelárie Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky.

1.5 Publikovanie

Terminologická komisia zabezpečuje publikovanie slovníka v elektronickej podobe na webovej stránke Úradu vlády Slovenskej republiky.

1.6 Záväznosť slovníka

Slovník je pomôcka na skvalitnenie spracovateľskej, prekladateľskej, kontrolnej a vzdelávacej činnosti. Definície jednotlivých termínov majú odporúčajúci charakter v procese dosahovania harmonizácie v strategických, koncepčných a plánovacích dokumentoch a právnych normách, ako aj v praktickej činnosti krízového riadenia.

2. Terminologický slovník krízového riadenia

1. Termín: AGRESIA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: aggression

3. Definícia termínu:

Použitie ozbrojenej sily alebo inej formy násilia voči protivníkovi s cieľom ovládnuť alebo podrobiť si ho.

1. Termín: AKTÍVUM

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: asset

3. Definícia termínu:

Hodnota, ktorú je potrebné chrániť.

1. Termín: ANALÝZA RIZÍK

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: risk analysis

3. Definícia termínu:

Proces podrobnej identifikácie rizík, určovania ich zdrojov a veľkosti, skúmania ich vzájomných vzťahov a predpovedania rozsahu negatívneho vplyvu na systém v prípade vzniku krízovej situácie.

1. Termín: ASYMETRICKÁ HROZBA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: asymmetric threat

3. Definícia termínu:

Hrozba, na ktorej naplnenie sú potrebné podstatne menšie prostriedky, ako sú potrebné na zabezpečenie účinnej ochrany pred ňou.

1. Termín: BEZPEČNOSTNÁ UDALOSŤ

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: security event

3. Definícia termínu:

Udalosť, ktorá má alebo môže mať negatívny vplyv na bezpečnosť aktíva alebo subjektu.

1. Termín: BEZPEČNOSTNÝ INCIDENT

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: security incident

3. Definícia termínu:

Udalosť, ktorej dôsledkom je narušenie bezpečnosti aktíva alebo porušenie bezpečnostnej politiky subjektu.

1. Termín: BEZPEČNOSTĚ

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: security

3. Definícia termínu:

Stav spoločenského, prírodného, technického, technologického systému alebo iného systému, ktorý v konkrétnych vnútorných a vonkajších podmienkach umožňuje plnenie určených funkcií a ich rozvoj v záujme človeka a spoločnosti.

1. Termín: BEZPEČNOSTĚ ŠTÁTU

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: national security

3. Definícia termínu:

Stav, ktorý umožňuje fungovanie, stabilitu a rozvoj štátu, zachováva mier, zvrchovanosť, územnú celistvosť a nedotknuteľnosť hraníc, vnútorný poriadok v štáte, základné práva a slobody občanov a ochranu životov a zdravia osôb, majetku a životného prostredia.

1. Termín: BEZPEČNOSTNÁ POLITIKA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: security policy

3. Definícia termínu:

Súhrn zásad a postupov využívaných na dosahovanie požadovanej miery bezpečnosti systému.

1. Termín: BEZPEČNOSTNÁ POLITIKA ŠTÁTU

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: national security policy

3. Definícia termínu:

Súhrn nástrojov a postupov na dosiahnutie základných štátnych záujmov a cieľov na úseku obrany, ochrany a vnútorného poriadku štátu a jeho občanov.

1. Termín: BEZPEČNOSTNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: Security Council of Slovak republic

3. Definícia termínu:

Poradný orgán vlády, ktorý sa podieľa na vytváraní a realizácii bezpečnostného systému Slovenskej republiky, plnení medzinárodných záväzkov v oblasti bezpečnosti, vyhodnocuje bezpečnostnú situáciu v Slovenskej republike a vo svete, pripravuje pre vládu návrhy opatrení na zachovávanie bezpečnosti Slovenskej republiky, na predchádzanie krízovým situáciám, ako aj návrhy na riešenie vzniknutej krízovej situácie. V prípade znemožnenia činnosti vlády počas krízových stavov môže dočasne prevziať jej ústavné právomoci v rozsahu vymedzenom zákonom.

Na regionálnej úrovni sú vytvárané bezpečnostné rady krajov a územných obvodov. Ich predsedami sú prednostovia krajských úradov (obvodných úradov) a členmi riaditelia krajského riaditeľstva HaZZ, PZ, riaditelia ÚVS, predsedovia VÚC a prípadne aj ďalší štatutárni zástupcovia orgánov špecializovanej miestnej štátnej správy (obdobne v územnom obvode).

1. Termín: BEZPEČNOSTNÝ SYSTÉM ŠTÁTU

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: national security system

3. Definícia termínu:

Sústava inštitúcií verejnej správy, síl a prostriedkov ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov, záchranných zborov a služieb, právnických a fyzických osôb, súvisiacich právnych noriem, vzájomných väzieb a vzťahov, ktorých prostredníctvom sa zaručuje bezpečnosť štátu, jeho občanov, materiálnych hodnôt a životného prostredia.

1. Termín: CIVILNÁ OCHRANA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: civil protection

3. Definícia termínu:

Súhrn systémových opatrení, činností, postupov a prostriedkov uplatňovaných kompetentnými orgánmi, organizáciami, zložkami a obyvateľstvom, ktorých cieľom je prevencia, ochrana a minimalizovanie negatívnych vplyvov možných krízových situácií na zdravie a životy ľudí, na zvieratá, majetok a životné podmienky.

Táto definícia vychádza z vymedzenia termínu „ochrana“.

1. Termín: CIVILNÉ NÚDZOVÉ PLÁNOVANIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: civil emergency planning

3. Definícia termínu:

Systém komplexného zabezpečenia zdrojov, síl a prostriedkov nevyhnutných na zvládnutie nevojenských krízových javov a civilnú podporu ozbrojených síl a vojenských operácií (v súlade s čl. 5 Washingtonskej zmluvy i mimo tohto rámca). Zabezpečuje prípravu a koordináciu opatrení uskutočňovaných orgánmi verejnej moci na zaistenie vnútorného poriadku v štáte, ochrany obyvateľstva, hospodárstva štátu a trvalej funkčnosti štátnej správy a územnej samosprávy počas krízovej situácie.

Základné ciele civilného núdzového plánovania (národného i v rámci NATO):

- udržanie funkčnosti štátnej správy a územnej samosprávy počas krízových situácií vrátane vojny a zabezpečenie jej obnovy po narušení,
- zaistenie prijateľnej úrovne sociálneho a ekonomického života počas krízových situácií vrátane vojny,
- podpora a ochrana života, zdravia a majetku obyvateľov počas krízových situácií vrátane vojny,
- spolupráca s ozbrojenými silami a ich podpora v mieri i počas krízových situácií vrátane vojny (najmä poskytovanie expertov),
- podpora opatrení NATO na prevenciu i zvládnutie krízových situácií,
- vykonávanie poradenstva pre NATO na úseku civilnej podpory humanitárnych i vojenských operácií.

1. Termín: ĎALŠÍ DÔLEŽITÝ OBJEKT

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: important assets

3. Definícia termínu:

Objekt kritickej infraštruktúry určený vládou Slovenskej republiky na návrh určených orgánov štátnej správy, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy a iných

právnických osôb, ktorého poškodenie alebo zničenie by obmedzilo činnosť ozbrojených síl alebo chod hospodárstva Slovenskej republiky, alebo by bezprostredne ohrozilo životy a zdravie osôb, majetok a životné prostredie a ktorý podlieha spôsobu obrany a ochrany schválenému vládou SR.

- 1. Termín: EKONOMICKÁ BEZPEČNOSŤ**
- 2. Ekvivalent v anglickom jazyku: economic security**
- 3. Definícia termínu:**

Stav zachovania a rozvoja výrobných síl, ekonomických vzťahov, menovej stability, hospodárskeho rastu, nízkej nezamestnanosti, konkurencieschopnosti a surovinovej dostatočnosti, ktoré zaručujú plnenie základných funkcií štátu a uspokojovanie sociálnych a ekonomických potrieb spoločnosti.

- 1. Termín: ENERGETICKÁ BEZPEČNOSŤ**
- 2. Ekvivalent v anglickom jazyku: energy security**
- 3. Definícia termínu:**

Stav dostupnosti energie v každom čase, v potrebnej forme a v dostatočnom množstve, rešpektujúc životné prostredie a smerujúce k udržateľnému rozvoju.

- 1. Termín: ENVIROMENTÁLNA BEZPEČNOSŤ**
- 2. Ekvivalent v anglickom jazyku: environmental security**
- 3. Definícia termínu:**

Stav, v ktorom ľudská spoločnosť a ekologický systém na seba pôsobia trvalo udržateľným spôsobom, jednotlivci majú dostatočný prístup k vode, pôde a ovzdušiu a existujú mechanizmy na zvládanie krízových javov a konfliktov priamo či nepriamo spojených so životným prostredím.

- 1. Termín: EVAKUÁCIA**
- 2. Ekvivalent v anglickom jazyku: evacuation**
- 3. Definícia termínu:**

Komplex činností a opatrení, ktorý obsahuje prípravu a odsun ohrozených osôb, zvierat, prípadne materiálnych hodnôt z územia či objektu ohrozeného v dôsledku vzniku alebo trvania krízovej situácie.

- 1. Termín: HAVÁRIA**
- 2. Ekvivalent v anglickom jazyku: accident**
- 3. Definícia termínu:**

Mimoriadna udalosť spôsobená prevádzkou technických a technologických zariadení a stavieb v dôsledku narušenia prevádzkového procesu a následného úniku nebezpečných

látok do okolia a vznik iných ničivých faktorov, ktoré majú negatívny vplyv na životy a zdravie ľudí, na majetok, zvieratá a životné prostredie.

1. Termín: Hlavné miesto riadenia

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: leading point of management, headquarters of management

3. Definícia termínu:

Pracovisko krízového riadenia vybavené nevyhnutnými technickými prostriedkami, zabezpečujúcimi spojenie, zber dát a informácií ich analýzu a vyhodnocovanie pre rozhodovací proces.

1. Termín: Hlavné miesto riadenia obrany štátu

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: headquarters of national defence management

3. Definícia termínu:

Pracovisko, na ktorom je vytvorený systém zariadení a technických prostriedkov zabezpečujúcich v čase vojny alebo vojnového stavu činnosť vlády SR, prezidenta SR a Bezpečnostnej rady SR pri riadení obrany štátu.

1. Termín: Hmotné rezervy

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: material reserves

3. Definícia termínu:

Vybrané suroviny, materiály a výrobky, ktoré sa vytvárajú, dopĺňajú, spravujú, ochraňujú a ukladajú na ochranu ekonomiky, na použitie v stave núdze v energetike, stave núdze v tepelnej energetike, v krízovej situácii v plynárenstve a na zabezpečenie potravinovej bezpečnosti štátu, pre potreby ozbrojených síl alebo na dočasné riešenie následkov mimoriadnej udalosti.

1. Termín: Hospodárska mobilizácia

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: economic mobilization

3. Definícia termínu:

Systém hospodárskych a organizačných činností a opatrení pripravovaných a vykonávaných v stave bezpečnosti alebo vykonávaných v období krízovej situácie. Prostredníctvom opatrení hospodárskej mobilizácie sa zaisťuje ochrana základných bezpečnostných záujmov štátu, realizácia prípravy štátu na obranu, riešenie krízových situácií a zmiernenie ich následkov.

1. Termín: Hrozba

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: threat

3. Definícia termínu:

Objektívne existujúca možnosť, ktorej naplnenie je schopné spôsobiť negatívny dôsledok.

1. Termín: HUMANITÁRNA KRÍZA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: humanitarian crisis

3. Definícia termínu:

Spoločenský jav spôsobený dôsledkami vojenských konfliktov, občianskych nepokojov a mimoriadnych udalostí, v ktorom je veľký počet ľudí vystavený ohrozeniu života, nedostatku základných životných potrieb, neistote, diskriminácii, zneužívaniu a zlému zaobchádzaniu a v ktorom nie sú rešpektované humanitárne zásady alebo medzinárodné humanitárne právo.

1. Termín: HYBRIDNÁ HROZBA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: Hybrid Threat

3. Definícia termínu:

Súbor nátlakových a podvratných činností, konvenčných a nekonvenčných, vojenských a nevojenských metód, ktoré môžu štátne aj neštátne subjekty koordinovaným spôsobom využívať na dosiahnutie konkrétnych cieľov bez formálneho vyhlásenia vojny.

1. Termín: INFORMAČNÁ BEZPEČNOSŤ

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: information security (INFOSEC)

3. Definícia termínu:

Bezpečnosť informačného prostredia.

1. Termín: INFORMAČNE PROSTREDIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: information environment

3. Definícia termínu:

Prostredie pozostávajúce z informácií, prostriedkov a štruktúr na vykonávanie informačných činností a pravidiel upravujúcich tieto činnosti.

1. Termín: INFORMAČNÁ VOJNA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: information warfare

3. Definícia termínu:

Koordinované využívanie informácií a dezinformácií orgánmi verejnej moci, ozbrojenými silami alebo inými subjektmi s cieľom ovplyvniť myslenie a správanie ľudí s úmyslom dosiahnuť výhodu nad protivníkom.

1. Termín: INFRAŠTRUKTÚRA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: infrastructure

3. Definícia termínu:

Štruktúry potrebné na fungovanie subjektu, ako aj služby a zariadenia, ktoré podporujú jeho primárnu činnosť, ale bezprostredne sa na nej nezúčastňujú.

1. Termín: INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: integrated rescue systém

3. Definícia termínu:

Súhrn opatrení určený na rýchle vyrozumenie, aktivovanie a efektívne využívanie a koordináciu síl a prostriedkov záchranných zložiek (základných a ostatných zložiek IZS) pri poskytovaní nevyhnutnej pomoci osobám v tiesni, na ochranu majetku a životného prostredia ohrozeného v dôsledku krízovej situácie.

1. Termín: JADROVÁ BEZPEČNOSŤ

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: nuclear safety

3. Definícia termínu:

Stav a schopnosť jadrového zariadenia alebo prepravného zariadenia rádioaktívnych materiálov a ich obsluhy zabrániť úniku rádioaktívnych látok alebo ionizujúceho žiarenia do pracovného alebo životného prostredia a obmedzenie následkov nehôd alebo havárií jadrových zariadení alebo pri preprave rádioaktívnych materiálov.

1. Termín: JEDNOTKA CIVILNEJ OCHRANY

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: unit of civil protection

3. Definícia termínu:

Odborne pripravená a materiálne vybavená organizovaná skupina osôb určená na plnenie úloh civilnej ochrany obyvateľstva, člení sa na riadiaci orgán (štáb) a odborné jednotky.

1. Termín: KATASTROFA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: disaster, catastrophe

3. Definícia termínu:

Mimoriadna udalosť veľkého rozsahu vznikajúca v dôsledku kumulácie ničivých faktorov živelnej pohromy alebo havárie, ktorá má závažné priame následky na obyvateľov, materiálne hodnoty, životné prostredie, prípadne aj na fungovanie verejnej správy.

1. Termín: KATEGORIZÁCIA ÚZEMIA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: categorisation of territory

3. Definícia termínu:

Proces začleňovania územných celkov do skupín charakterizovaných porovnateľným stupňom ohrozenia s možnosťou vzniku krízových situácií a následného určovania diferencovaného rozsahu plánovaných preventívnych opatrení na ochranu obyvateľov a majetku.

1. Termín: KONFLIKT ZÁUJMOV

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: conflict of priorities

3. Definícia termínu:

Vzťah vznikajúci ako dôsledok presadzovania záujmov (cieľov) jedného subjektu na úkor záujmov (cieľov) druhých subjektov. Ide o stav, ktorý môže destabilizovať rovnováhu a súčasný spôsob existencie systému. Má politický, právny, etický a ekonomický rozmer.

1. Termín: KRITICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: critical infrastructure

3. Definícia termínu:

Najmä objekty osobitnej dôležitosti, ďalšie dôležité objekty, vybrané informačné a komunikačné prostriedky, zariadenia na výrobu a zásobovanie vodou, elektrickou energiou, ropou a zemným plynom a ďalšie časti majetku štátu a podnikateľských právnických a fyzických osôb určené vládou SR alebo iným kompetentným orgánom štátnej správy, ktoré sú nevyhnutné na zvládnutie krízových situácií, ochranu obyvateľstva a majetku, na zaistenie minimálneho chodu ekonomiky a správy štátu, ako aj jeho vonkajšej a vnútornej bezpečnosti a ktoré treba špeciálne ochraňovať. Sú to zariadenia, služby a informačné systémy životne dôležité pre obyvateľov a riadenie štátu, ktorých nefunkčnosť alebo zničenie môže ohroziť bezpečnostné záujmy štátu.

1. Termín: KRÍZA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis

3. Definícia termínu:

Rozhodný okamih alebo časový úsek, po ktorom môže nasledovať zásadná zmena vo vývoji daného systému. Je to zložitý, ťažko prekonateľný a nebezpečný stav v prírode, v živote spoločnosti, v činnosti technických systémov, ktorý má negatívne následky na ich funkciu alebo existenciu.

1. Termín: KRÍZOVÁ EKONOMIKA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis economy

3. Definícia termínu:

Systém určený na riadenie a fungovanie ekonomiky v krízových situáciách, ktorý používa vopred pripravené nástroje a metódy krízového riadenia na zabezpečenie nevyhnutných zdrojov na prežitie obyvateľov a na zabezpečenie činnosti ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov a ostatných súčastí verejnej správy.

1. Termín: KRÍZOVÁ SITUÁCIA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis situation

3. Definícia termínu:

Časovo a priestorovo vymedzený alebo ohraničený priebeh javov a procesov po narušení rovnovážneho stavu spoločenských, prírodných a technologických systémov a procesov, ktoré ohrozujú životy ľudí, životné prostredie, ekonomiku, duchovné a hmotné hodnoty štátu alebo regiónu a jeho obyvateľov a môže sa narušiť fungovanie inštitúcií verejnej moci.

Na podporu riešenia krízovej situácie sú uplatňované nástroje krízového riadenia vrátane vyhlásenia krízového stavu v zmysle ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu.

1. Termín: KRÍZOVÁ SITUÁCIA NEVOJENSKÉHO CHARAKTERU

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: non-military crisis situation

3. Definícia termínu:

Všetky typy krízových situácií, ktoré sú spôsobené vplyvom prírodných katastrof, technických a technologických havárií, ako aj pôsobením sociálnych síl bez použitia vojenskej sily.

1. Termín: KRÍZOVÁ SITUÁCIA VOJENSKÉHO CHARAKTERU

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: military crisis situation

3. Definícia termínu:

Špecifická krízová situácia, ktorá vzniká v dôsledku hrozby použitia alebo použitím vojenskej sily.

1. Termín: KRÍZOVÁ SITUÁCIA V PLYNÁRENSTVE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis situation in gas sector

3. Definícia termínu:

Obdobie, počas ktorého bezprostredne hrozí alebo je nedostatok plynu alebo jeho dodávok.

1. Termín: KRÍZOVÉ DOPRAVNÉ ZABEZPEČENIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis carriage service

3. Definícia termínu:

Súhrn organizačných, materiálno-technických a personálnych opatrení verejnej správy na vytvorenie podmienok na prepravu osôb, zvierat a nákladov dopravnými prostriedkami v príprave na riešenie krízových situácií a počas ich riešenia.

1. Termín: KRÍZOVÉ FINANČNÉ ZABEZPEČENIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis financing

3. Definícia termínu:

Súhrn organizačných, materiálno-technických a personálnych opatrení s dôrazom na vytvorenie zásad finančných vzťahov, na získanie finančných prostriedkov a hospodárenie s nimi v príprave na riešenie krízových situácií a počas ich riešenia.

1. Termín: KRÍZOVÉ PLÁNOVANIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis planning

3. Definícia termínu:

Súbor činností, ktoré vykonávajú orgány verejnej správy, podnikateľské právnické, fyzické a iné osoby na základe analýzy a hodnotenia rizika s cieľom pripraviť opatrenia, nástroje a vytvoriť zdroje na prevenciu, riešenie a odstraňovanie následkov krízových situácií.

1. Termín: KRÍZOVÉ SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis social service

3. Definícia termínu:

Súhrn organizačných, materiálno-technických a personálnych opatrení na poskytovanie sociálnej pomoci obyvateľom odkázaným na sociálnu pomoc v príprave na riešenie krízových situácií a počas ich riešenia.

1. Termín: KRÍZOVÉ STAVEBNÉ A SANAČNÉ ČINNOSTI

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis recovering operations and reconstruction

3. Definícia termínu:

Súhrn organizačných, materiálno-technických a personálnych opatrení na zabezpečenie obnovy železničných dráh, pozemných komunikácií a ďalších dopravných objektov, energetických, výrobných alebo rozvodných zariadení alebo iných objektov, vykonávané určenými subjektmi hospodárskej mobilizácie v príprave na riešenie krízových situácií, počas ich riešenia a pri ich uvádzaní do pôvodného stavu.

1. Termín: KRÍZOVÉ UBYTOVANIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: emergency quarters

3. Definícia termínu:

Systém organizačných, materiálno-technických a personálnych opatrení a prostriedkov určených na zabezpečenie dočasného bývania osôb ohrozených alebo postihnutých následkami krízovej situácie.

1. Termín: KRÍZOVÉ VETERINÁRNE ZABEZPEČENIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis veterinary service

3. Definícia termínu:

Súhrn organizačných, materiálno-technických a personálnych preventívnych a protiepidemických opatrení uskutočňovaných na ochranu zvierat v príprave na riešenie krízových situácií a počas ich riešenia.

1. Termín: KRÍZOVÉ ZÁSOBOVANIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis supply

3. Definícia termínu:

Systém organizačných, materiálno-technických a personálnych opatrení na zásobovanie obyvateľstva životne dôležitými výrobkami alebo životne dôležitými tovarmi, pitnou vodou a dodávkami energetických médií počas krízovej situácie s využitím mimoriadnych regulačných opatrení na zásobovanie obyvateľstva, núdzového zásobovania a štátnych hmotných rezerv.

1. Termín: KRÍZOVÉ ZDRAVOTNÍCKE ZABEZPEČENIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis health (medical) service

3. Definícia termínu:

Súhrn organizačných, materiálno-technických a personálnych zdravotníckych, hygienických a protiepidemiologických opatrení na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti obyvateľov, ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov a ostatných zložiek v príprave na riešenie krízových situácií a počas ich riešenia.

1. Termín: KRÍZOVÝ INFORMAČNÝ SYSTÉM

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis information system

3. Definícia termínu:

Súbor technických prostriedkov, programových nástrojov, údajov, dát a opatrení vrátane personálneho zabezpečenia určený na podporu rozhodovacieho procesu a komunikáciu krízového manažmentu a na monitorovanie krízových činiteľov, vyznenie a varovanie obyvateľstva a právnických osôb.

1. Termín: KRÍZOVÝ JAV

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis event

3. Definícia termínu:

Skutočnosť, ktorá narušila alebo znemožnila fungovanie, existenciu alebo rozvoj procesov alebo systémov.

1. Termín: KRÍZOVÝ MANAŽÉR

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis manager

3. Definícia termínu:

Kvalifikovaná osoba, ktorá profesionálne vykonáva analýzu bezpečnostných hrozieb, navrhuje opatrenia na ich prevenciu a elimináciu a podieľa sa na vypracovávaní krízových scenárov.

1. Termín: KRÍZOVÝ MANAŽMENT

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis management

3. Definícia termínu:

Súhrn činností vecne príslušných inštitúcií určených na analýzu bezpečnostných rizík a ohrození, na monitorovanie rizikových činiteľov, na prevenciu vzniku krízových situácií a na plánovanie, organizovanie, uskutočňovanie a kontrolu činností určených na vytváranie podmienok na riešenie a na samotné riešenie krízových situácií. Na vysvetlenie termínu krízový manažment v nižších právnych normách je možné využiť podrobnejšie definície:

Krízový manažment je interdisciplinárnym vedným odborom, ktorý sa zaoberá riadením ako cieľavedomou činnosťou ľudí, a jeho poslaním je vytvoriť metodológiu riadenia s dôrazom na dosiahnutie efektívnosti tejto činnosti vo vzťahu k vytýčenému cieľu, t. j. ochrane ľudského spoločenstva a materiálových hodnôt pred účinkami kríz a počas ich prekonávania. Zároveň je to druh činnosti alebo sústava aktivít, ktorými manažéri dosahujú uvedený cieľ. Má koordinačný charakter, zjednocuje a usmerňuje ľudí rôznych profesií. V neposlednom rade je krízový manažment riadiacou činnosťou ľudí, ktorí plnia manažérske funkcie v špecifickom prostredí odlišnom od bežného administratívno-správneho a výrobného prostredia. Je to umenie vedieť riešiť konkrétne krízové javy a voliť zodpovedajúce prístupy v konkrétnych podmienkach a prostredí.

Termín krízový manažment treba definovať z troch základných pohľadov:

- a) z funkčného pohľadu je to špecifická činnosť manažmentu riadiaceho subjektu alebo riadenej sústavy zameraná na riešenie vzniknutej krízovej situácie s použitím špecifických princípov, metód a postupov s cieľom prekonať jej negatívne následky a obnoviť fungovanie daného systému;
- b) z inštitucionálneho pohľadu je to sústava inštitúcií (pracovníkov) zaoberajúcich sa analýzou možnosti vzniku kríz v danom systéme, ich príčin a možných následkov a hľadaním opatrení a nástrojov na prevenciu a na eliminovanie negatívnych dôsledkov v prípade ich vzniku;
- c) z teoretického pohľadu je to logicky usporiadaný súbor poznatkov o možných krízach, ich príčinách a dôsledkoch na úrovni zaistenia bezpečnosti štátu, spoločnosti ako celku, hospodárskej činnosti a majetku, o princípoch, možných metódach a opatreniach na ich riešenie.

1. Termín: KRÍZOVÝ PLÁN

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis plan

3. Definícia termínu:

Súbor systematicky určených informácií, dokumentov a opatrení v elektronickej a v listinnej podobe určený na riešenie krízových situácií a mimoriadnych udalostí orgánmi krízového riadenia, spracovávaný na základe ich úloh v systéme krízového riadenia alebo ako reakcia na analýzu a hodnotenie ich vnútorných a vonkajších rizík a ohrození.

1. Termín: KRÍZOVÝ PLÁN HOSPODÁRSKEJ MOBILIZÁCIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis plan of economic mobilization

3. Definícia termínu:

Súbor systematicky určených informácií, dokumentov a opatrení v elektronickej a v listinnej podobe o spôsobe vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie subjektom

hospodárskej mobilizácie, ktorým sa subjekt riadi v čase vyhlásenia krízového stavu pri realizácii nariadeného opatrenia hospodárskej mobilizácie.

1. Termín: KRÍZOVÝ SCENÁR

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis scenario

3. Definícia termínu:

Logicky usporiadaný popis zmien v systémoch, dejoch a procesoch, ktoré narušujú úroveň bezpečnosti a môžu spôsobiť vznik krízových javov.

1. Termín: KRÍZOVÝ STAV

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: state of crisis

3. Definícia termínu:

Právny stav vyhlásený kompetentným orgánom verejnej správy na určitom území na riešenie krízovej situácie v priamej závislosti od jej charakteru a rozsahu (vojna, vojnový stav, výnimočný stav, núdzový stav). Je spojený so zlyhaním všeobecne platných postupov, nástrojov a mechanizmov riadenia a s potrebou aplikovania zásad krízového riadenia vrátane dočasného obmedzenia základných práv a slobôd.

1. Termín: KRÍZOVÝ ŠTÁB

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: crisis staff

3. Definícia termínu:

Výkonný prvok krízového riadenia vytvorený štatutárnym zástupcom orgánu verejnej moci alebo právnickej osoby z rozhodujúcich vedúcich zamestnancov, pracovníkov krízového manažmentu a prípadne ďalších prizvaných odborníkov na analýzu rizík, prevenciu vzniku krízových situácií a na ich riešenie a administratívno-technické podmienky a prostriedky vytvorené na jeho činnosť.

1. Termín: KYBERNETICKÁ BEZPEČNOSŤ

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: cyber security

3. Definícia termínu:

Bezpečnosť kybernetického priestoru.

1. Termín: KYBERNETICKÁ HROZBA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: cyber threat

3. Definícia termínu:

Hrozba voči aktívam kybernetického priestoru alebo hrozba realizovateľná kybernetickými prostriedkami.

1. Termín: KYBERNETICKÝ PRIESTOR

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: cyberspace

3. Definícia termínu:

Globálny dynamický otvorený systém, ktorý tvoria aktivované prvky kybernetického priestoru, osoby vykonávajúce aktivity v tomto systéme a vzťahy a interakcie medzi týmito entitami.

1. Termín: KYBERNETICKÝ ÚTOK

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: cyber attack

3. Definícia termínu:

Útok vedený kybernetickými prostriedkami.

1. Termín: MIER

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: peace

3. Definícia termínu:

Stav spoločnosti, keď sa protirečenia, spory a konflikty, ktoré existujú alebo vznikajú v dôsledku rozdielnosti záujmov jednotlivých politických subjektov, riešia bez použitia ozbrojeného násilia.

1. Termín: MIGRÁCIA OBYVATELSTVA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: migration of population

3. Definícia termínu:

Spoločenský jav spôsobený vynútenými alebo dobrovoľnými presunmi ľudí v rámci jedného štátu alebo medzi viacerými štátmi najmä z politických, ekonomických, etnických, náboženských a environmentálnych príčin.

1. Termín: MIMORIADNA SITUÁCIA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku : extraordinary and crisis situation

3. Definícia termínu:

Časovo a priestorovo determinované ohrozenie života, zdravia, majetku a životného prostredia, hospodárstva štátu, ako aj orgánov verejnej správy vyvolané pôsobením negatívnych následkov mimoriadnych udalostí, ktoré si vyžaduje použitie postupov, nástrojov, zdrojov a síl a prostriedkov krízového riadenia.

1. Termín: MIMORIADNA UDALOSŤ

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: emergency event

3. Definícia termínu:

Závažná, časovo ťažko predvídateľná a priestorovo ohraničená príhoda spôsobená vplyvom živelnej pohromy, technickej alebo technologickej havárie, prevádzkovej poruchy, prípadne úmyselného konania človeka, ktorá vyvolala narušenie stability

systemu alebo prebiehajúcich dejov a činností, ohrozuje životy a zdravie osôb, hmotné a kultúrne statky či životné prostredie.

1. Termín: MIMORIADNE REGULAČNÉ OPATRENIA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: extraordinary regulations

3. Definícia termínu:

Opatrenia, ktorými sa môže počas krízového stavu uskutočňovať regulácia predaja určených životne dôležitých tovarov. Mimoriadnymi regulačnými opatreniami sú predaj životne dôležitých tovarov na prídel, predaj obmedzeného množstva životne dôležitých tovarov alebo zabezpečenie cenovej stability životne dôležitých tovarov.

1. Termín: MIMORIADNY STAV

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: state of emergency

3. Definícia termínu:

Právny stav vyhlásený príslušným orgánom miestnej štátnej správy, prípadne samosprávy na nevyhnutne dlhý čas na riešenie následkov mimoriadnej situácie, v ktorých rámci je možné v nevyhnutnom rozsahu obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti občanom na postihnutom území alebo na bezprostredne ohrozenom území.

1. Termín: MOBILIZÁCIA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: mobilization

3. Definícia termínu:

Súbor pripravených činností a opatrení, ktorými sa kompetentné subjekty aktivizujú na riešenie krízovej situácie.

1. Termín: MOBILIZÁCIA OZBROJENÝCH SÍL

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: mobilization of armed forces

3. Definícia termínu:

Hromadné povolávanie vojakov v zálohe, vojakov povinnej vojenskej služby, ktorým bol jej výkon prerušený, a odvedencov na výkon mimoriadnej služby, nariadenie mimoriadnej služby profesionálnym vojakom, vojakom prípravnej služby a vojakom povinnej vojenskej služby a poskytnutie vecných prostriedkov právnickými a fyzickými osobami na jej zabezpečenie.

Mobilizáciu môže nariadiť prezident SR na návrh vlády SR.

1. Termín: MOBILIZAČNÉ REZERVY

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: mobilization reserves

3. Definícia termínu:

Vybrané prostriedky, ktoré sa vytvárajú, dopĺňajú, spravujú, ochraňujú a ukladajú pre subjekty hospodárskej mobilizácie na plnenie opatrení hospodárskej mobilizácie v období

krízovej situácie s možnosťou použitia aj v čase od vyhlásenia do skončenia mimoriadnej situácie, stavu núdze v energetike, stavu núdze v tepelnej energetike, krízovej situácie v plynárenstve, stavu ropnej núdze a vyššieho stupňa povodňovej aktivity.

1. Termín: NEBEZPEČNÉ LÁTKY

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: dangerous substances, hazardous material

3. Definícia termínu:

Prírodné alebo syntetické látky, ktoré môžu pôsobením svojich chemických, fyzikálnych, toxikologických alebo biologických vlastností samostatne alebo v kombinácii spôsobiť (v prípade straty kontroly nad chemickým procesom, pri nesprávnej manipulácii alebo pri vysokej koncentrácii) ohrozenie zdravia a života ľudí, majetku a životného prostredia.

1. Termín: NEBEZPEČENSTVO

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: danger

3. Definícia termínu:

Latentná vlastnosť daného systému alebo jeho komponentov spôsobovať neočakávané negatívne javy, ktoré narušujú bezpečnosť, ohrozujú stabilitu a fungovanie príslušného systému, prípadne aj jeho okolia.

1. Termín: NÚDZA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku : emergency

3. Definícia termínu:

Situácia na území celého štátu alebo niektorého regiónu, pri ktorej sú ohrozené životy alebo zdravie ľudí, majetok, životné prostredie, vnútorná bezpečnosť a poriadok a ďalšie hodnoty spoločnosti v dôsledku negatívneho pôsobenia následkov mimoriadnych udalostí. Prejavuje sa ako jav, ktorý si vyžaduje poskytovanie cudzej pomoci a zabezpečenie základných životných potrieb štátom.

1. Termín: NÚDZOVÝ STAV

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: state of emergency

3. Definícia termínu:

Súbor opatrení štátu, ktorými možno na postihnutom alebo bezprostredne ohrozenom území riadiť, obmedzovať a prispôbovať činnosť štátnych a samosprávnych orgánov a inštitúcií, hospodárskych subjektov a spoločenských organizácií, v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti, upresniť povinnosti a úlohy ozbrojených síl, ak došlo alebo hrozí, že dôjde k ohrozeniu života a zdravia osôb, životného prostredia alebo k ohrozeniu značných majetkových hodnôt v dôsledku živelnej pohromy, katastrofy, priemyselnej, dopravnej alebo inej prevádzkovej havárie.

Vyhlasuje ho vláda SR a vzťahuje sa len na postihnuté alebo bezprostredne ohrozené územie.

1. Termín: NÚDZOVÉ ZÁSoby ROPY A ROPNÝCH VÝROBKOV

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: emergency stock of crude oil and oil products

3. Definícia termínu:

Zákonom stanovené zásoby, ktoré sú vytvárané a spravované ako štátne hmotné rezervy určené na ochranu ekonomiky, predchádzanie, zmiernenie alebo prekonanie stavu ropnej núdze, alebo na plnenie medzinárodných záväzkov.

1. Termín: OBJEKT OSOBITNEJ DÔLEŽITOSTI

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: key assets

3. Definícia termínu:

Strategický objekt kritickej infraštruktúry určený vládou Slovenskej republiky na návrh určených orgánov štátnej správy, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy a iných právnických osôb, ktorého poškodenie alebo zničenie by ohrozilo bezpečnosť štátu a životne dôležité záujmy Slovenskej republiky a ktorý podlieha vládou SR schválenému spôsobu ochrany a obrany.

1. Termín: OBRANA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: defence

3. Definícia termínu:

Súbor činností, opatrení a mechanizmov, síl a prostriedkov na odvrátenie útoku na systém, zabránenie negatívnym vonkajším alebo vnútorným vplyvom ohrozujúcim jeho existenciu, stabilitu a fungovanie.

1. Termín: OBRANA ŠTÁTU

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: national defence

3. Definícia termínu:

Súbor činností, opatrení a mechanizmov, ktorých prostredníctvom štát vytvára predpoklady na zachovanie mieru a bezpečnosti, zvrchovanosti a územnej celistvosti, zabezpečuje nedotknuteľnosť hraníc a splnenie záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o spoločnej obrane proti napadnutiu a ďalších medzinárodných zmlúv.

1. Termín: OBRANNÉ PLÁNOVANIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: defence planning

3. Definícia termínu:

Súbor činností, ktorých prostredníctvom príslušné štátne orgány vytvárajú krátkodobé, strednodobé a dlhodobé plány zabezpečenia úloh obrany štátu a určujú povinnosti subjektom vyčleneným na plnenie týchto úloh.

- 1. Termín: ODBERNÉ OPRAVNENIE**
- 2. Ekvivalent v anglickom jazyku: exemption coupon**
- 3. Definícia termínu:**

Listinný doklad vydávaný obcou prostredníctvom výdajne odberných oprávnení, ktorý oprávňuje fyzickú osobu na nákup určených životne dôležitých tovarov počas mimoriadnych regulačných opatrení. Odberným oprávnením je nákupný preukaz, prídellový lístok alebo odberný preukaz. Špecifickým odberným oprávnením je hromadný odberný preukaz, ktorý je určený pre zariadenia, na ktoré sa nevzťahujú mimoriadne regulačné opatrenia.

- 1. Termín: ODOLNOSŤ**
- 2. Ekvivalent v anglickom jazyku: resilience**
- 3. Definícia termínu:**

Schopnosť odolávať pokusom o naplnenie hrozieb, minimalizovať dôsledky naplnených hrozieb a obnoviť funkčnosť.

- 1. Termín: OHROZENIE**
- 2. Ekvivalent v anglickom jazyku: hazard**
- 3. Definícia termínu:**

Aktivovaná hrozba v priestore a čase.

- 1. Termín: OCHRANA**
- 2. Ekvivalent v anglickom jazyku: protection**
- 3. Definícia termínu:**

Súhrn systémových opatrení, činností a prostriedkov na prevenciu a odstránenie následkov súčasných a potenciálnych vnútorných i vonkajších ohrození občanov i materiálnych a duchovných hodnôt.

- 1. Termín: OCHRANNÉ STAVBY**
- 2. Ekvivalent v anglickom jazyku: protection structures, protection buildings**
- 3. Definícia termínu:**

Stále alebo dočasne budované stavby slúžiace na ukrytie a ochranu osôb, zvierat, prípadne materiálnych hodnôt pred následkami krízových situácií.

- 1. Termín: OZBROJENÉ SILY**
- 2. Ekvivalent v anglickom jazyku: armed forces**
- 3. Definícia termínu:**

Špecifický komplex vecných a ľudských činiteľov, ktorý s použitím vojenských prostriedkov pomocou foriem a nástrojov ozbrojeného boja zabezpečuje bezpečnosť štátu

a plnenie medzinárodných záväzkov štátu vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o spoločnej obrane proti napadnutiu.

Ozbrojené sily sú rozhodujúcim výkonným prvkom systému obrany.

Ozbrojené sily tvoria:

- a) profesionálni vojaci, vojaci prípravnej služby, vojaci povinnej služby a vojaci v zálohe povolani na výkon zdokonaľovacej služby,
- b) v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu:
 1. vojaci uvedení v písmene a),
 2. vojaci v zálohe, vojaci povinnej služby, ktorým bol výkon vojenskej služby prerušený a odvedenci.

Základnými zložkami ozbrojených síl sú:

- a) pozemné sily,
- b) vzdušné sily,
- c) sily výcviku a podpory.

Organizačnú štruktúru ozbrojených síl tvoria: zväzy, zväzky, útvary, úrady a zariadenia.

1. Termín: OZBROJENÉ ZBORY

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: armed corps

3. Definícia termínu:

Inštitúcie verejnej správy, špecifické komplexy vecných a ľudských činiteľov, ktoré s použitím prevencie, represie a v špecifických prípadoch ozbrojeného násillia diferencovane, v rozsahu vymedzenom zákonom plnia úlohy vo veciach vnútornej bezpečnosti, boja proti zločinnosti a úlohy, ktoré pre ne vyplývajú z medzinárodných záväzkov SR.

Ozbrojené zbory tvoria:

- a) ozbrojené bezpečnostné zbory:
 - Policajný zbor SR,
 - Železničná polícia SR,
 - Zbor väzenskej a justičnej stráže
- b) ozbrojené zbory:
 - Zbor colnej správy.

1. Termín: POHOTOVOSTNÉ ZÁSOPY

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: emergency supplies

3. Definícia termínu:

Položky a technické prostriedky na zabezpečenie akcieschopnosti záchranných zložiek a položky a technické prostriedky nevyhnutné na zabezpečenie prežitia osôb na území postihnutom krízovou situáciou, mimoriadnou udalosťou alebo vyšším stupňom povodňovej aktivity.

1. Termín: POTRAVINOVÁ BEZPEČNOSŤ

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: food security

3. Definícia termínu:

Stav, v ktorom je zabezpečená v dostatočnom množstve a kvalite dostupnosť bezpečných potravín vrátane pitnej vody všetkým obyvateľom bez rizika neočakávaného narušenia tohto stavu.

1. Termín: PRACOVNÁ POVINNOSŤ

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: civilian duty

3. Definícia termínu:

Zákonná povinnosť fyzickej osoby, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, vykonávať určené práce (napr. zotrvať v zamestnaní a vykonávať prácu aj na inom ako dohodnutom mieste alebo prácu iného druhu) alebo prijať ponúknuté pracovné miesto v rozsahu potrebnom na riešenie krízovej situácie.

1. Termín: PRESÍDLENIE UTEČENCOV

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: resettlement of refugees

3. Definícia termínu:

Presun utečencov z krajiny, v ktorej sa uchádzajú o ochranu, do krajiny, ktorá je ochotná prijať ich ako utečencov a udeliť im pobyt.

1. Termín: RELOKÁCIA UTEČENCOV

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: relocating refugees

3. Definícia termínu:

Presun osôb, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, z jedného členského štátu Európskej únie do iného členského štátu Európskej únie.

1. Termín: RIZIKO

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: risk

3. Definícia termínu:

Miera ohrozenia vyjadrená pravdepodobnosťou vzniku nežiaduceho javu a jeho dôsledkami.

1. Termín: ROPNÁ BEZPEČNOSŤ ŠTÁTU

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: national oil security, oil security

3. Definícia termínu:

Stav, v ktorom sú zabezpečené ťažba, výroba, obchod, preprava, skladovanie ropy, ropných polotovarov a výrobkov v stanovených druhoch, množstvách a objemoch za určené obdobie a v ktorom je zabezpečené plynulé zásobovanie týmito produktmi.

1. Termín: SEBAOCHRANA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: self-protection, self-defence

3. Definícia termínu:

Činnosť zameraná na ochranu vlastnej osoby a jej najbližšieho okolia pred účinkami krízových situácií s využitím vlastných síl a prostriedkov.

1. Termín: SPRAVODAJSKÁ SLUŽBA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: intelligence service

3. Definícia termínu: Je špeciálny orgán vykonávajúci výzvednú a kontrašpionážnu činnosť.

1. Termín: STAV NÚDZE V ELEKTROENERGETIKE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: state of emergency in electricity sector

3. Definícia termínu:

Náhly nedostatok alebo hroziaci nedostatok energie, zmena frekvencie v sústave alebo prerušenie paralelnej prevádzky prenosových sústav, ktoré môže spôsobiť významné zníženie alebo prerušenie dodávok elektriny alebo vyradenie energetických zariadení z činnosti alebo z toho plynúce ohrozenie života a zdravia ľudí na vymedzenom území alebo na jeho časti.

1. Termín: STAV NÚDZE V TEPELNEJ ENERGETIKE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: state of emergency in heat industry

3. Definícia termínu:

Zníženie alebo prerušenie dodávok tepla alebo vyradenie sústavy tepelných zariadení z činnosti na území kraja, viacerých obcí alebo obce na obdobie dlhšie ako 48 hodín, ktoré vzniklo v dôsledku pôsobenia krízového javu.

1. Termín: STRATEGICKÁ KOMUNIKÁCIA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: Strategic Communication, (StratCom)

3. Definícia termínu:

Systematické a koordinované používanie objektívnych informácií verbálnymi a neverbálnymi spôsobmi komunikácie s cieľom naplňovať strategické záujmy štátu.

1. Termín: SUBJEKT HOSPODÁRSKEJ MOBILIZÁCIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: subject of economic mobilization

3. Definícia termínu:

Úrad alebo iná inštitúcia stanovená zákonom a ďalšie právnické osoby určené na plnenie opatrení hospodárskej mobilizácie.

1. Termín: SYSTÉM OBRANY ŠTÁTU

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: national defence system

3. Definícia termínu:

Súhrn prvkov, opatrení štátu a vzťahov medzi nimi, ktorých prostredníctvom ministerstvá, ostatné orgány štátnej správy, súdy, prokuratúra, orgány miestnej štátnej správy, obce, vyššie územné celky, právnické a fyzické osoby vytvárajú predpoklady na zabezpečenie obrany štátu a zdroje, prostriedky a podmienky pre ozbrojené sily SR a ich spojencov pri plnení záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o spoločnej obrane proti napadnutiu a z ďalších zmlúv, ktorými je SR viazaná. Je súčasťou bezpečnostného systému štátu.

1. Termín: ŠTÁTNE HMOTNÉ REZERVY

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: state material reserves

3. Definícia termínu:

Majetkové hodnoty, ktoré sa vytvárajú, dopĺňajú, spravujú, ochraňujú a ukladajú na ochranu ekonomiky štátu a na riešenie krízovej situácie, mimoriadnej udalosti, vyššieho stupňa povodňovej aktivity, stavu núdze v energetike, stavu núdze v tepelnej energetike, krízovej situácie v plynárenstve, potravinovej bezpečnosti, ropnej núdze, pre potreby ozbrojených síl, subjektov hospodárskej mobilizácie alebo na splnenie požiadaviek vyplývajúcich z medzinárodných záväzkov.

1. Termín: TIESEŇ

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: emergency

3. Definícia termínu:

Prejav vonkajších a vnútorných podmienok objektívneho charakteru, ktoré prežíva jednotlivec a ktoré bezprostredne ohrozujú život alebo zdravie ľudí, majetok alebo životné prostredie v dôsledku negatívneho pôsobenia následkov mimoriadnych udalostí. Prejavuje sa ako stav, ktorý si vyžaduje poskytovanie cudzej pomoci a zabezpečenie základných životných potrieb inými osobami alebo štátom.

1. Termín: UCHOVANIE VYROBNÝCH SCHOPNOSTÍ

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: preservation of production capability

3. Definícia termínu:

Systém opatrení realizovaných v stave bezpečnosti na udržiavanie prevádzkyschopnosti výrobných, opravárenských a iných zariadení nevyhnutných na zabezpečenie výroby na náhradu spotreby, strát a opráv výzbroje a techniky a služieb pre potreby ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov a záchranných zložiek integrovaného záchranného systému v krízovom stave.

1. Termín: UKRYTIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: shelter

3. Definícia termínu:

Komplex opatrení určených na ochranu osôb v ochranných stavbách pred možnými následkami krízových situácií.

1. Termín: URČENÝ ŽIVOTNE DÔLEŽITÝ TOVAR

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: intended vital supplies good

3. Definícia termínu:

Tovar úplne alebo čiastočne nedostupný na trhu, ktorý kompetentný orgán určí ako životne dôležitý tovar, na ktorý sa vzťahujú mimoriadne regulačné opatrenia.

1. Termín: VAROVANIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: warning

3. Definícia termínu:

Proces upozorňovania obyvateľov na nebezpečenstvo ich ohrozenia negatívnymi účinkami krízových situácií, ktorý sa uskutočňuje prostredníctvom hlásnej siete tvorenej miestnymi informačnými prostriedkami obcí, sieťou poplachových sirén, technickými zariadeniami automatického vyznamievania a elektronickými masmédiami.

1. Termín: VECNÉ PLNENIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: material fulfilment

3. Definícia termínu:

Zákonná povinnosť právnickej alebo fyzickej osoby poskytnúť vecný prostriedok nevyhnutný na riešenie krízovej situácie, ktorého je vlastníkom.

1. Termín: VECNÝ PROSTRIEDOK

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: designated asset

3. Definícia termínu:

Nehnutel'ný alebo hnutel'ný majetok vrátane technológií a dokumentácie k nemu, ktorý poskytne jeho vlastníkom na základe nariadenia vecného plnenia.

1. Termín: VEREJNÝ PORIADOK

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: public order

3. Definícia termínu:

Taká úroveň spoločenských vzťahov vznikajúcich a prejavujúcich sa pri správaní ľudí prevažne na verejnosti a regulovaných sociálnymi normami, ktoré sú podľa charakteru miesta, času a verejnej mienky nevyhnutnou podmienkou na fungovanie verejnej správy, činnosť právnických a podnikajúcich fyzických osôb, pre život občanov v súlade so zásadami stanovenými právnym poriadkom, ale aj s názormi spoločnosti na správanie ľudí.

1. Termín: VNÚTORNÁ BEZPEČNOSŤ ŠTÁTU

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: internal security of the state

3. Definícia termínu:

Stav, v ktorom sú na minimálnu mieru eliminované ohrozenia štátu a jeho záujmov zvnútra a štát má vytvorené dostatočné právne prostredie, inštitúcie, zdroje, sily, prostriedky a mechanizmy na riešenie možných krízových situácií. Je to tiež spoločnosťou akceptovaná úroveň demokracie, ekonomickej prosperity, ochrany občanov a uplatňovania právnych noriem, ktorých zabezpečovanie je jednou zo základných funkcií štátu.

1. Termín: VOJNA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: war

3. Definícia termínu:

Stav spoločnosti, ktorý je charakteristický bezprostrednou hrozbou použitia alebo použitím ozbrojenej sily ako násilného prostriedku dosahovania politických cieľov rozhodujúcich politických subjektov.

Vypovedanie vojny je aktom medzinárodného práva. Vypovedáva ho prezident na základe rozhodnutia NR SR a vzťahuje sa na celé územie SR. Podmienkou je, že SR je napadnutá cudzou mocou, ktorá jej vypovedala vojnu alebo ktorá bez vypovedania vojny narušila jej bezpečnosť, alebo za podmienky, že vypovedaním vojny plní záväzky vyplývajúce z členstva v organizácii vzájomnej kolektívnej bezpečnosti alebo z medzinárodnej zmluvy o spoločnej obrane proti napadnutiu.

S vyhlásením vojny je späť súbor opatrení štátu, ktorými možno na celom území štátu riadiť, obmedzovať a prispôbovať činnosť štátnych a samosprávnych orgánov a inštitúcií, hospodárskych subjektov a spoločenských organizácií, v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas obmedzovať základné práva a slobody a ukladať alebo upresniť povinnosti a úlohy ozbrojených síl.

1. Termín: VOJNOVÝ STAV

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: state of war

3. Definícia termínu:

Súbor opatrení štátu, ktorými možno na celom území štátu riadiť, obmedzovať a prispôbovať činnosť štátnych a samosprávnych orgánov a inštitúcií, hospodárskych subjektov a spoločenských organizácií, v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas obmedzovať základné práva a slobody a ukladať povinnosti, upresniť povinnosti a úlohy ozbrojených síl v situácii, keď bezprostredne hrozí vypovedanie vojny alebo bezprostredne hrozí napadnutie cudzou mocou bez vypovedania vojny.

Vyhlasuje ho prezident na základe návrhu vlády a vzťahuje sa na celé územie SR.

1. Termín: VONKAJŠIA BEZPEČNOSŤ ŠTÁTU

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: external security of the state

3. Definícia termínu:

Stav, v ktorom sú na minimálnu mieru eliminované vojenské, ekonomické a ďalšie špecifické ohrozenia štátu a jeho záujmov zvonku a štát má vytvorené dostatočné mechanizmy na ich eliminovanie. Je to tiež súhrn medzinárodnopolitických, ekonomických a vojenských vzťahov štátu s okolitými štátmi a koalíciami, ktorých prostredníctvom presadzuje svoje štátne záujmy.

1. Termín: VÝNIMOČNÝ STAV

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: state of extreme emergency

3. Definícia termínu:

Súbor opatrení štátu, ktorými možno na postihnutom alebo bezprostredne ohrozenom území riadiť, obmedzovať a prispôbovať činnosť štátnych a samosprávnych orgánov a inštitúcií, hospodárskych subjektov a spoločenských organizácií, v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas obmedzovať základné práva a slobody a ukladať povinnosti, upresniť povinnosti a úlohy ozbrojených síl na postihnutom alebo bezprostredne ohrozenom území, ak dôjde k hromadnému násilnému protiprávnemu konaniu, ktoré svojim rozsahom alebo následkami podstatne ohrozuje alebo narušuje bezpečnosť štátu, ak ho nemožno odvrátiť činnosťou orgánov verejnej moci a ak je znemožnené účinné použitie zákonných prostriedkov.

Vyhlasuje ho prezident na návrh vlády SR a vzťahuje sa len na postihnuté alebo bezprostredne ohrozené územie.

1. Termín: VYPOVEDANIE VOJNY

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: declare war, declaring of war

3. Definícia termínu:

Akt medzinárodného práva, ktorým sa protivníkovi oficiálne oznámi začatie vojenských operácií voči nemu. Odo dňa vypovedania vojny nastáva medzi bojujúcimi stranami vojnový stav, v ktorom sa uplatňujú pravidlá a normy vojnového práva a ktorý má za následok podstatné zmeny v právnej úprave medzinárodných vzťahov medzi bojujúcimi stranami.

Začatie vojny bez jej predchádzajúceho vypovedania je vážnym porušením medzinárodného vojnového práva. Vypovedanie vojny je legálne vtedy, keď je vojna uplatnením práva na individuálnu alebo kolektívnu sebaobranu v ozbrojenom konflikte, a v prípade donucovacej akcie nariadenej Radou bezpečnosti OSN.

1. Termín: VYROZUMENIE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: notification

3. Definícia termínu:

Proces odovzdania a prijatia správy o vzniku krízovej situácie, vyhlásení krízového stavu, mimoriadnej situácie, nariadení opatrení alebo iných potrebných informácií, ktorý je vykonávaný orgánmi krízového riadenia. Vyrozumenie sa vykonáva prostredníctvom dostupných informačných systémov s cieľom aktivovať prvky riadenia a výkonné zložky na plnenie úloh krízového riadenia alebo informovať a poskytnúť dôležité informácie.

1. Termín: VÝZVA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: challenge

3. Definícia termínu:

Časovo a vecne identifikovateľný podnet, na ktorého riešenie je nevyhnutné prijať konkrétne opatrenia. Označuje také skutočnosti, ktoré aktuálne aktivizujú spoločenské subjekty na činnosť, na prijímanie opatrení zameraných na využitie príležitostí a eliminovanie ohrození. V bezpečnostnej politike štátu „výzva“ spravidla prezentuje existenciu aktuálnych príležitostí alebo bezpečnostných rizík a ohrození, ktoré majú nadnárodný až globálny charakter, dynamický vývoj a ktoré vyžadujú sformulovanie nových cieľov a úloh štátu a prijímanie zodpovedajúcich opatrení.

1. Termín: ZÁLOŽNÉ MIESTO RIADENIA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: reserve point of management, reserve headquarters of management

3. Definícia termínu:

Náhradné pracovisko krízového riadenia vybavené nevyhnutnými technickými prostriedkami, vybudované pre predurčené orgány štátnej správy na riešenie krízových situácií. Preberá úlohy krízového riadenia v prípade vyradenia alebo podstatného obmedzenia činnosti hlavného miesta riadenia.

1. Termín: ZARIADENIA CO

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: civil protection facilities

3. Definícia termínu:

Ochranné a ďalšie stavby alebo ich časti a technologické zariadenia, ktoré sú predurčené na plnenie úloh civilnej ochrany. Zahŕňajú riadiace pracoviská CO, ochranné stavby všetkých kategórií a typov a chránené pracoviská CO, objekty skladovania materiálu CO, prostriedky varovania a vyznamenania, komunikačné prostriedky a ďalšie.

1. Termín: ZÁSAH

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: action, intervention, response

3. Definícia termínu:

Komplex nevyhnutných opatrení a činností uskutočňovaných výkonnými zložkami záchranného systému pri poskytovaní pomoci osobám v tiesni postihnutým negatívnymi dôsledkami krízovej situácie.

1. Termín: ZRANITEĽNOSŤ

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: vulnerability

3. Definícia termínu:

Komplexná vlastnosť odrážajúca slabé miesta systému, jeho zníženú odolnosť proti možnému narušeniu jeho funkcie, poškodeniu alebo zničeniu.

Vyjadruje mieru poškodenia systému v prípade vzniku nebezpečného javu .

1. Termín: ŽIVELNÁ POHROMA

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: natural disaster

3. Definícia termínu:

Mimoriadna udalosť vyvolaná ničivými prírodnými silami, v ktorej dôsledku sa uvoľňujú kumulované energie a hmoty, prípadne pôsobením nebezpečných látok, alebo iných ničivých faktorov majúcich negatívny vplyv na človeka, zvieratá, materiálne hodnoty a životné prostredie.

1. Termín: ŽIVOTNE DÔLEŽITÉ ZDROJE

2. Ekvivalent v anglickom jazyku: vital supplies resources

3. Definícia termínu:

Zdroje pitnej vody, výrobné energetické zdroje, distribučné prvky energetickej sústavy alebo zdroje zásob pohonných hmôt a ropy, ktorých narušenie alebo znefunkčnenie môže spôsobiť narušenie hospodárskeho chodu štátu, alebo ohroziť život a zdravie obyvateľov.